

**НОВІ НАПРЯМИ РОБОТИ ВІДДІЛУ ОБСЛУГОВУВАННЯ НАУКОВОЮ  
ЛІТЕРАТУРОЮ НТБ НУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**



**Наталія Кравчук**

Національний університет «Львівська політехніка»  
Науково-технічна бібліотека

*Розглянуто досвід роботи працівників відділу обслуговування науковою літературою Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» з: формування інформаційної культури серед студентів та інших категорій відвідувачів книгозбірні, новими інформаційними сервісами, впровадженими у бібліотеці та новими напрямками роботи. Висвітлено значення співпраці бібліотеки із спільнотою архітекторів, істориків та реставраторів для розкриття та вивчення бібліотечних фондів.*

*Ключові слова: електронна доставка документів, тематичний підбір літератури, екскурсійна робота, книжкова виставка, соціокультурна робота, пошук документів.*

Реалії сьогодення та вимоги часу вимагають бібліотеки шукати нові форми роботи, вносити зміни у традиційну роботу бібліотек. Наша книгозбірня не стала виключенням цієї тенденції, коли з розвитком інформаційних технологій та Інтернету, студенти та викладачі ВНЗ, все менше звертаються до бібліотеки за традиційними формами обслуговування та традиційними документами. Тому у нашій бібліотеці було здійснено комплекс заходів, спрямованих на збільшення кількості як реальних, так і віртуальних відвідувачів.

Починаючи з 2015 р. у НТБ, для зручності обслуговування користувачів, почалося впровадження інформаційних послуг із розміщенням низки електронних сервісів на сайті бібліотеки. Дистанційно можна скористатися наступними послугами: замовити інформаційний супровід дослідження, отримати допомогу у складанні списку літератури за вимогою ВАК, визначити УДК, сформулювати персональний покажчик, скористатися сервісом електронної доставки документів (ЕДД), здійснити підбір літератури за темою, замовити виставку чи екскурсію тощо.

Зазначимо, що роботу з **електронної доставки документів** (з 2015 р.), проведення екскурсій бібліотекою для студентів (які на замовлення відвідувачів

---

супроводжуються експрес-виставками) (з 2016 р.) та підбір літератури за темами для студентів та аспірантів (з жовтня 2017 р.) було доручено працівникам відділу обслуговування науковою літературою.

Більшість запитів ЕДД надходило від аспірантів та докторантів України (НУ «Львівська політехніка», КНУ імені Тараса Шевченка, ХНУ, ХАІ імені М.Є. Жуковського, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу) та Польщі (Варшавський університет, Вроцлавський університет, Ягеллонський університет), з Індії (Калькуттський університет). Абонентами цієї послуги стали користувачі з ІКТА (кафедра приладів точної механіки) та ІНЕМ (кафедра фінансів) і НДЧ НУ «Львівська політехніка». Зверталися до нас за послугою ЕДД колеги з НТБ ОНПУ (м. Одеса), НТБ ННЦ «Інститут метрології» (м. Харків), СНУ імені Лесі Українки (м. Луцьк).

Для виконання запитів нами здійснювався розширений довідково-бібліографічний пошук, зокрема, у бібліотеках України: ХДНБ імені В.Г. Короленка, ДНАББ імені В.Г. Заболотного, НБУВ імені В.І. Вернадського, ЛНБ імені В. Стефаника.

З жовтня 2017 року, почав діяти новий сервіс **«Підбір літератури за темою»**. Послуга створена для допомоги користувачеві у підборі літератури з тої чи іншої теми. З моменту створення цією послугою скористалися студенти денної та дистанційної форм навчання, як нашого університету, так і сторонні читачі з різних вузів України. Більшість запитів, що надійшли, носять гуманітарний напрям – 63 % і лише 37 % – це запити технічного напрямку.

Впродовж останніх років, працівники відділу беруть участь в **екскурсійній роботі**, як одному з напрямків діяльності бібліотеки з формування інформаційної культури серед студентів. З ініціативою проведення таких заходів до нас звернулися куратори та викладачі таких інститутів, як ІГДГ (кафедра геодезії та астрономії), ІІМТ (кафедра транспортних технологій), ІХХТ (кафедра хімії і технології неорганічних речовин), ІКНІ (кафедра прикладної лінгвістики). Крім того, екскурсії проводилися як для студентів інших вузів (ЛНУ імені І. Франка), так і для школярів львівських шкіл та колег з інших бібліотек.

Під час кожної екскурсії відвідувачі знайомляться з історією бібліотеки, її розвитком та сучасними напрями роботи книгозбірні, послугами та електронними сервісами. За бажанням відвідувачів, працівники відділу готують експрес-виставки та огляди видань.



Фото 1. Експерсія для школярів Альтернативної Хеппі-Школи



Фото 2. «...формати бувають різні!»



Фото 3. Експерсія для студентів I курсу ЛНУ ім. І. Франка



Фото 4. В каталожному залі (експерсія для студентів ІКТА, гр. ПЛ)



Фото 5. Знайомство з фондом НТБ (експрес-виставка для студентів ІКТА, гр. ПЛ)

---

Цікавою та корисною, як для книгозбірні так і для львівської спільноти, стала співпраця бібліотеки із Благодійним фондом «Музей Івана Левинського». Починаючи з жовтня минулого року, за ініціативи доцента кафедри ДОО інституту архітектури НУ «Львівська політехніка» Тетяни Казанцевої та відомих істориків архітектури та пам'ятнико-охоронної діяльності, у бібліотеці проведено цикл лекцій, присвячений архітектурі та збереженню архітектурних пам'яток Львова та інших міст України. Кожна з подій супроводжувалася книжковою виставкою та презентацією унікальних видань з фонду цінної та рідкісної книги. Зазначимо, що це стимулює нас до вивчення унікального фонду, який з тих чи інших причин залишався не дослідженим.



Фото 6. Виставка цінних та рідкісних видань на заході «Історія цегельного бізнесу»



Фото 7. Виставка цінних та рідкісних видань на заході «Ар Деко у Львові»



Фото 8. Захід, присвячений Костю Присяжному – реставратору, педагогу, науковцю

Таким чином, можемо впевнено сказати, що сьогодні впровадження нових напрямів у роботі як всієї бібліотеки, так і окремих її відділів є важливою запорукою того, що ми будемо і в подальшому залишатися цікавими і корисними для користувачів.

## **НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ В РАБОТЕ ОТДЕЛА ОБСЛУЖИВАНИЯ НАУЧНОЙ ЛИТЕРАТУРОЮ НТБ НУ «ЛЬВОВСКАЯ ПОЛИТЕХНИКА»**

Наталия Кравчук

Национальный университет «Львовская политехника»

Научно-техническая библиотека

*Рассмотрен опыт работы сотрудников отдела обслуживания научной литературой Научно-технической библиотеки Национального университета «Львовская политехника» по формированию информационной культуры как среди студентов, так и других категорий читателей, освещена работа с новыми информационными сервисами, внедренными в работу библиотеки. Отмечено значение сотрудничества библиотеки с сообществом архитекторов, историков и реставраторов для раскрытия и изучения библиотечных фондов.*

*Ключевые слова: электронная доставка документов, тематический подбор литературы, экскурсионная работа, книжная выставка, социокультурная работа, поиск документов.*

---

## NEW WORK DIRECTIONS OF THE DEPARTMENT OF SCIENTIFIC LITERATURE SERVICE

Natalia Kravchuk

Lviv Polytechnic National University

Scientific and Technical Library

*The Article describes working experience of the Department of Scientific Literature Service (Scientific Library of Lviv Polytechnic National University) which includes the formation of informational culture among the students and other categories of library visitors, implementation of the new informational services and new areas of work.*

*It highlights the importance of the collaboration between library and the community of architects, historians and restorers for the disclosure and father study of library funds.*

*Key words: electronic delivery of documents, thematic selection of literature, excursions, book exhibition, sociocultural work, search of documents.*